

Samen aan de slag met reflectievragen

Wil je in groep in je school, je organisatie of als interprofessionele groep in de samenwerking één of meerdere bouwstenen bespreken? Ga dan samen aan de slag met de reflectievragen.

Bekijk de reflectievragen en vraag jullie (vooraf of nadien) het volgende af:

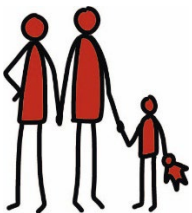
1. Wat nemen we mee voor onze samenwerking?
2. Waar willen we meer op inzetten in het samenwerken?
3. Hoe doen we dit in onze samenwerking?

Door de vragen mee te nemen, ben je samen interprofessioneel aan het denken, leren én handelen!

Werken aan respect en vertrouwen

- Hoe zorg je voor een veilige, warme en verwelkomende omgeving die vertrouwen én betrouwbaarheid uitstraalt?
- Welke inspiratie kan je putten uit bestaande connecties die vertrouwen wekken?
- Denk aan een ervaring waarbinnen een je respect en vertrouwen voelde/ opmerkte: hoe zie je in de huidige situatie te bouwen aan een wederzijds partnerschap en een vertrouwensrelatie tussen ouders en de school vanuit die ervaring?
- Hoe laat je zien dat je de prestaties, vaardigheden en kwaliteiten van partners – of het nu andere organisaties of ouders zijn – waardeert?
- Hoe maak je het vertrouwen in elkaars expertise meer expliciet?
- Welke ruimte krijgen partners om hun ideeën, behoeften en verwachtingen te uiten?
- Welke ruimte hebben anderen/ partners nodig om verwachtingen op een veilige manier te kunnen delen?
- Hoe kan je een bemiddelende rol opnemen tussen partijen die elkaar (nog) niet vertrouwen, en de dialoog openhouden?
- Hoe voorkom je dat je zelf in een kamp wordt geduwd?
- Welke bouwstenen zijn er nog versterkend bij 'respect en vertrouwen' om tot een verdere samenwerking te komen?

**Waar is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?
Wie wordt nog niet gehoord?**

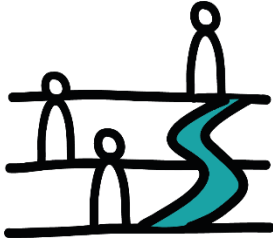

Werken aan afstemming en taakafbakening

- Kan vanuit voorgaande casussen de bestaande expertise van de betrokken diensten en organisaties gebruiken?
- Welke acties zijn nodig om bestaande expertise te verankeren of de gemiste expertise te vinden?
- Wie kan er mee aan tafel en wiens blik/rol mis je in de toekomst? Hoe ga je die oefening maken bij concrete casussen? Wie heb je daarvoor nodig?
- Heb je betrokkenheid nodig op andere niveaus binnen of buiten de eigen organisatie? Wat is nodig om deze niveaus mee aan tafel te krijgen?
- In welke context van complexiteit is jullie samenwerking actief: zijn agenda's van organisaties op elkaar af te stemmen? Dit kan over praktische als inhoudelijke zaken gaan. *Voorbeeld: vindt iedereen het aangebrachte item even prioritair?*
- Hoe balanceer je tussen een rol opnemen en de specifiek taakinvullingen, passend bij je functie en/of je mandaat?
- In hoeverre houd je rekening met het perspectief van ouders bij het delen van informatie, zeker wanneer privacy of beroepsgeheim een rol speelt?
- Welke bouwstenen zijn er nog versterkend bij 'afstemming en taakafbakening' om tot een verdere samenwerking te komen?

Waar is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?

Werken aan betrokkenheid op verschillende niveaus

- Wat is de context waarin de samenwerking zich begeeft? Kan je de micro-meso-macroniveaus onderscheiden en er een netwerkkaart van maken?
- Wie is wie aan tafel en waarom is men op een overlegforum aanwezig?
- Ontbreekt er iemand of een organisatie en waarom?
- Wat zou de ontbrekende persoon of organisatie kunnen brengen dat bijdraagt aan de doelstelling van het netwerk?
- Op welke manier werken we aan signalen? Geef aan over welke signalen het gaat. Hoe brengen jullie die samen?
- Zijn er formele contacten en vragen tussen de diverse niveaus vanuit de samenwerking? En wie is daartoe gemandateerd? Hoe gebeurt terugkoppeling? Worden de andere niveaus uitgenodigd voor wederzijdse afstemming?
- Op welke beleidsniveaus zijn er momenteel samenwerkingen?
- Hoe worden de uitdagingen naar voor gebracht? Is er aandacht voor intervisie op casusniveau?
- Op welke manier worden concrete casussen besproken? Is er daarbij een link naar een beleidsniveau?
- Hebben de mensen in het netwerk een mandaat vanuit de organisatie? Hoe is er daarvoor gezorgd en hoe ervaart de persoon dit mandaat? Wat is er nodig om dat mandaat wél te krijgen (als ze er niet is)?
- Welke professionaliseringsinitiatieven neemt het netwerk (zowel intern als extern) opdat men kwalitatief en met impact aan het samenwerken is?

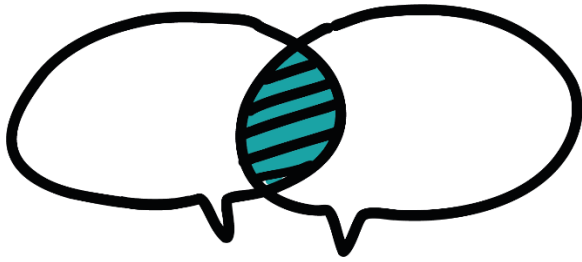
- Hoe slagen we erin om, in onze netwerken, de noden en leefwereld van kinderen en gezinnen écht centraal te houden, in plaats van ons enkel te focussen op organisatorische afspraken en structuren?
- Bestaat er ook een informeel netwerk met de verschillende niveaus? Wat is er nodig om af en toe ruimte en tijd te maken voor informeel overleg of informele momenten in formele structuren?

Is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?

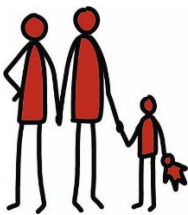
Hoe organiseert men dat?

Hoe gaat men na dat de stem van de personen waarover de samenwerking gaat, mee opgenomen is?

Werken aan communicatie

- Op welke manier toets je af of ouders onze communicatie begrijpen en zich gehoord voelen?
- Ben je je bewust van jouw non-verbale signalen, zoals gezichtsuitdrukking en lichaamstaal, vooral in situaties waarin inhoudelijke communicatie moeilijk verloopt?
- Pas je jouw taalgebruik aan en vermijd je vakjargon wanneer je communiceert met gesprekspartners uit verschillende sectoren, zoals welzijn, onderwijs, het lokaal bestuur? En met ouders?
- Ben je je bewust van de gevoeligheid van een mee te delen beslissing en kies je bewust het meest passende communicatiemiddel (bijvoorbeeld een face-to-face-gesprek in plaats van een e-mail)?
- Welke bouwstenen zijn er nog versterkend bij 'communicatie' om tot een verdere samenwerking te komen?

**Waar is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?
Wie wordt nog niet gehoord?**

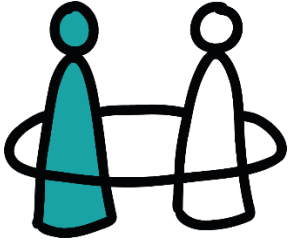

Werken aan gemeenschappelijk doel

- Wie treedt in het samenwerkingsverband op als 'grenswerker', of kan daartoe aangesproken worden?
- In hoeverre/op welk vlak worden verantwoordelijkheden eerder verdeeld, lineair of collectief opgenomen?
- Welke grenzen zijn er? Wat wordt (bewust/onbewust) buiten de grenzen gehouden? Waar wordt naast elkaar gewerkt? Waar kunnen grenzen overschreden worden?
- Waar kan het, vanuit het perspectief van kinderen en gezinnen, net nuttig zijn om buiten het vertrouwde werkkterrein te treden, en situaties op een nieuwe, meer gedeelde manier te benaderen?
- Op welke manier en op welk moment worden de ervaringen en betekenisverlening van gezinnen (in kwetsbare posities) mee in rekening genomen?
- Wie heeft of krijgt geen stem in het bepalen van het doel? Wat zijn daar de risico's, gevolgen, winsten van?

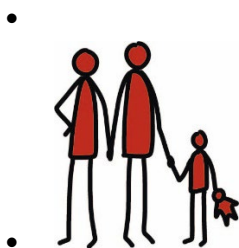

**Waar is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?
Wie wordt nog niet gehoord?**

Werken aan relatie

- Wat is je professionele inbreng in de samenwerking en hoe zou je jouw route met de andere(n) hierin omschrijven?
- Welke inzichten uit deze tekst neem je mee voor het samenwerken met een andere professional (over sectoren heen of binnen eenzelfde sector)? Welke inzichten neem je mee wanneer je denkt aan een opstart van een samenwerking?
- Waar ben je zichtbaar en hoe pak je dat aan? Zijn de organisaties uit de samenwerking op de hoogte van je aanwezigheid? Hoe kunnen anderen bijdragen aan de zichtbaarheid van je organisatie?
- Hoe ben je omgegaan met eventuele tegenstellingen of hindernissen in het aanpakken van de casus? Hoe maakte je werk van wederkerigheid? Wat waren duidelijke momenten waarop je gelijkwaardigheid in de relatie ervaarde?
- Geef je als organisatie erkenning aan de expertise van de andere partijen? Hoe pak je dat aan?
- Welke bouwstenen zijn er nog versterkend bij 'een goede relatie' om tot een verdere samenwerking te komen?

**Waar is de stem van de kinderen, de ouders aanwezig?
Wie wordt nog niet gehoord?**